

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/165/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116202268
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4116202268.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej v spore žalobkyne: MetLife Europe designated activity company, so sídlom Lower Hatch Street, On Hatch 20, zapísaná v Írskom Registri Spoločností v Dubline pod č. 415123, podnikajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky MetLife Europe d.a.c., pobočka poisťovne z iného členského štátu, Bratislava, Pribinova 10, IČO: 47 257 105, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Po, vložka č.: 2699/B, zastúpená: IKRÉNYI & REHÁK, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom, Bratislava, Šoltésovej 2, IČO: 36 854 808, proti žalovanej: R. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. - F. K., F. XX, v konaní o zaplatenie 2.678,98 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra, č. k. 9C/44/2016- 101 zo dňa 28. februára 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením konanie zastavil (výrok I.), vrátil žalobcovi súdny poplatok vo výške 153,80 eura (výrok II.) a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok III.).

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou § 161 odsek 1, 2 § 61 CSP, § 262 odsek 1, § 256 odsek 1 § 18 odsek 1, 2, § 19 odsek 2 Občianskeho zákonníka, § 7 odsek 1, 2, § 21 odsek 2, 3 Obchodného zákonníka a § 11 odsek 3, 4, 6 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Konštatoval, že skutočnosť, že je organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby umiestnená na území Slovenskej republiky zapísaná do obchodného registra, neznamena, že táto organizačná zložka je nositeľom procesnej subjektivity a spôsobilou stranou konania. Organizačná zložka nemá procesnú subjektivitu, pričom ju nenadobúda ani zápisom do obchodného registra. Pri prevádzkovaní organizačnej zložky podniku právnickej osoby (podnikateľa) sa používa obchodné meno zahraničnej osoby (podnikateľa) s dodatkom, že ide o organizačnú zložku podniku v zmysle § 7 Obchodného zákonníka. Uviedol, že zahraničná právnická osoba, ktorá si pre účely podnikania zriadila na území SR organizačnú zložku, resp. podnik zahraničnej osoby, sa i v spore, ktorý sa týka tejto organizačnej zložky, označuje ako strana sporu uvedením obchodného mena a sídla a vo veciach vyplývajúcich z obchodných vzťahov tiež uvedením identifikačného čísla, poprípade ďalších údajov potrebných k identifikácii.

3. Poukazujúc na nedostatok procesnej subjektivity, ktorá je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, dospel súd prvej inštancie k záveru, že konanie je potrebné zastaviť, keďže tento nedostatok nemožno odstrániť podľa § 129 CSP, a do úvahy neprichádza ani postup podľa § 80 CSP. Okrem toho, skonštatoval, že Dohoda o splnomocnení zo dňa 17.08.2015 je tiež podpísaná vedúcim organizačnej zložky za pobočku poisťovne z iného členského štátu. Pri skúmaní procesných podmienok zistil, že žalobu podal subjekt, ktorý nemá procesnú subjektivitu, keď zákon žalobkyňi procesnú subjektivitu

nepriznáva. Vzhľadom na to, súd prvej inštancie ustálil, že v konaní bola ako žalobkyňa označená Metlife Europe d.a.c., pobočka poisťovne a nie jej zriaďovateľ.

4. Zároveň žalobcovi vrátil súdny poplatok krátený o 6,70 eur, t.j. v sume 153,80 eur a to prostredníctvom spoločnosti Slovenská pošta, a.s.. O trovách konania rozhodol tak, že ich náhradu žalovanému nepriznal, hoci na strane žalobcu bolo možné konštatovať procesné zavinenie na zastavení konania, avšak ide o subjekt, ktorý nemá právnu subjektivitu a nie je nositeľom spôsobilosti byť stranou konania.

5. Proti tomuto uzneseniu podal písomne v zákonnej lehote odvolanie žalobca, z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom súčasne došlo aj k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci. Namietal, že súd prvej inštancie pri posudzovaní, ktorý subjekt podal žalobu zo dňa 27.01.2016 nevzal do úvahy celé označenie žalobcu uvedené v žalobe. V označení žalobcu sú dva subjekty a to (i) zahraničná osoba MetLife Europe designated activity company a (ii) organizačná zložka zahraničnej osoby : MetLife Europe d.a.c., pobočka poisťovne z iného členského štátu. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie o podaní žaloby subjektom, ktorý nemá procesnú subjektivitu, pretože údaje o zriaďovateľovi organizačnej zložky (zahraničnej osobe), ktoré sú uvedené v označení žalobcu a predložené súdu medzi prílohami, sú údajmi relevantnými pre posúdenie, ktorý subjekt podáva žalobu. Ak by mala byť žalujúcim subjektom len organizačná zložka zahraničnej osoby, potom by predložené podklady preukazujúce existenciu zahraničnej osoby boli pre toto konanie bezvýznamné. Odkázal na obsah žaloby, v ktorej uviedol, že práva a povinnosti pôvodnej spoločnosti MetLife Amslico poisťovňa, a.s. prešli na zahraničnú spoločnosť MetLife Europe Limited, ktorá ich vykonáva prostredníctvom organizačnej zložky zriadenej na Slovensku. Z uvedeného je teda zrejmé, že žalobca za subjekt s právnou subjektivitou, ktorý je nositeľom hmotných práv uplatnených v tomto konaní, považoval samotnú zahraničnú osobu konajúcu prostredníctvom organizačnej zložky. Poukázal na to, že k žalobe pripojil aj uznesenie Okresného súdu Bratislava I, č.k. 33Exre/170/2015-25 z ktorého vyplynulo, že právnym nástupcom je zahraničná osoba. Vzhľadom k uvedenému, nie je možné prísť k záveru, že žalobu jednoznačne podala pobočka poisťovne z iného členského štátu. Akcentoval na skutočnosť, že súd prvej inštancie neprihliadol na celé označenie splnomocniteľa uvedeného v plnomocenstve, pričom z označenia splnomocniteľa je zrejmé, že plnomocenstvo udeľuje zahraničný subjekt prostredníctvom organizačnej zložky, ktorá jednoznačne vystupuje ako organizačná zložka tejto zahraničnej osoby. Citoval § 13 odsek 5 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, pričom v tomto ohľade Obchodný zákonník upravuje zákonné splnomocnenie vedúceho organizačnej zložky na vykonávanie úkonov v mene podnikateľa, t.j. zahraničnej osoby - v tomto prípade spoločnosti Metlife Europe designated activity company. Vedúci organizačnej zložky je tak zákonom splnomocnený vykonávať úkony bez ďalšieho osobitného (zmluvného) splnomocnenia. Z obsahu plnomocenstva je zrejmé, že splnomocnenie udeľuje jej vedúci v mene zahraničnej osoby. Upriamil pozornosť na judikát uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R13/2003. Osobitne poukázal nato, že k žalobe bol spolu s ďalšími prílohami priložený aj výpis zahraničnej osoby z Írskeho registra spoločností s apostilou a úradným prekladom do slovenského jazyka. Jeho preloženie by bolo nadbytočné a bezvýznamné, pokiaľ by samotná táto zahraničná osoba nemala byť stranou sporu v tomto konaní. Aj uvedené tak preukazuje, že žalobcom mala byť od počiatku zahraničná osoba, ktorá na území SR zriadila organizačnú zložku, prostredníctvom ktorej podniká. Preto najmä z označenia žalobcu, ktoré je uvedené v žalobe, ako aj z obsahu podania vrátane jeho príloh vyplýva, že žalobcom nie je organizačná zložka ako subjekt bez právnej subjektivity a procesnej spôsobilosti, ale zahraničná osoba MetLife Europe designated activity company, konajúca prostredníctvom organizačnej zložky. V neposlednom rade poukázal na zákon č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o finančnom sprostredkovaní“), s ktorým priamo súvisí nárok uplatňovaný v tomto konaní ako nárok voči žalovanému ako viazanému finančnému agentovi. V snahe o zosúladienie terminológie s terminológiou Zákona o finančnom sprostredkovaní žalobca v udelenom plnomocenstve a podanej žalobe uviedol v definícii žalobcu na prvom mieste pobočku poisťovne z iného členského štátu, ktorú však následne priblížil jej vymedzením tak, že je zrejmé, že ide len o organizačnú zložku zahraničného subjektu, ktorý je tak subjektom práv a povinností, a teda procesnou stranou sporu. Pokiaľ mal súd prvej inštancie napriek pochybnosti o tom, či v procesnom postavení žalobcu vystupuje len organizačná zložka alebo právnická osoba, ktorou je zriadená a ktorej identifikačné údaje boli uvedené pri označení žalobcu, a žalobcu nevedel jednoznačne identifikovať, mal postupovať podľa § 129 odsek 2 CSP a uznesením žalobcu vyzvať, aby svojím podaním žalobu opravil alebo doplnil v súdom stanovenej lehote. Vzhľadom

na uvedené, navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. K odvolaniu žalobcu sa žalovaná nevyjadрила.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušiť vrátane súvisiacich výrokov o vrátení súdneho poplatku a o nároku na náhradu trov konania a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. V posudzovanom spore súd prvej inštancie považoval za dôvod pre zastavenie konania nedostatok procesnej subjektivity na strane žalobcu, pričom taký záver prijal z dôvodu označenia žalobcu v samotnej žalobe. Vzhľadom na to bezpečne ustálil, že organizačná zložka nemá procesnú subjektivitu, pričom ju nenadobúda ani zápisom do obchodného registra.

9. Z obsahu spisu odvolací súd ďalej zistil, že pred napadnutým uznesením súdu prvej inštancie bolo založené elektronické podanie žalobcu zo dňa 27.02.2018, nazvané ako „žiadosť o úpravu označenia žalobcu,“ ktoré sa nachádza na čísle listu 93, pričom z doručky k uvedenému podaniu vyplývalo, že toto bolo súdu prvej inštancie doručené v ten istý deň. Z obsahu samotného elektronického podania je zjavné, že žalobca sám v záujme jednoznačnejšieho označenia žalobcu, požiadal súd prvej inštancie o úpravu označenia žalobcu do nasledovnej podoby : „ MetLife Europe designated activity company, so sídlom, Lower Hatch Street, On Hatch 20, zapísaná v Írskom Registri Spoločností v Dubline pod č. 415123, podnikajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky MetLife Europe d.a.c., pobočka poisťovne z iného členského štátu, Pribinova 10, 811 09 Bratislava, IČO: 47 257 105, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Po, vložka č.: 2699/B.“ Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením, bez zohľadnenia žalobcom preukázateľne doručeného elektronického podania, ktoré mu predchádzalo. Uvedené odvolací súd zistil z napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie, v ktorom absentuje akákoľvek zmienka o úprave označenia žalobcu, čo malo za následok zastavenie konania vo veci samej.

10. Nedostatok niektorej z procesných podmienok môže namietať priamo odvolateľ, pretože ide o samostatný odvolací dôvod. Z ustanovenia § 161 ods. 1 vyplýva pre súd povinnosť prihliadať kedykoľvek počas konania na to, či sú procesné podmienky splnené. Rovnaká povinnosť je uložená aj odvolaciemu súdu, a to aj vtedy, ak nedostatok procesných podmienok nebol výslovne ako odvolací dôvod uplatnený. Ide zároveň o jediný prípad, keď nie je odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 2). Na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, môže dokonca odvolací súd vykonať dôkazy aj bez návrhu sporových strán (§ 384 ods. 4).

11. Z výpisu Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, Oddiel : PO, Vložka číslo 2699/B, mal odvolací súd preukázané obchodné meno žalobcu, ktoré znie : MetLife Europe designated activity company, so sídlom, Lower Hatch Street, On Hatch 20, zapísaná v Írskom Registri Spoločností v Dubline pod č. 415123, ktorá podniká na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky MetLife Europe d.a.c., pobočka poisťovne z iného členského štátu, Pribinova 10, 811 09 Bratislava, IČO: 47 257 105, pričom takéto označenie žalobcu je totožné s tým, ktoré elektronickým podaním zo dňa 27.02.2018 konkretizoval spôsobom uvedeným v bode 9 tohto uznesenia. Keďže súd prvej inštancie opomenul zohľadniť uvedené elektronické podanie žalobcu, neboli splnené procesné podmienky na vydanie napadnutého uznesenia. Odvolací súd sa v tomto kontexte ani nezaoberal námietkami žalobcu, pretože už žalobcom učená oprava jeho označenia pred vydaním napadnutého uznesenia bola legitímnym dôvodom na zrušenie odvolaním napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie, pretože súd prvej inštancie konal s iným subjektom ako ho označil žalobca. Pokiaľ ide o nedostatok dohody o splnomocnení, na ktorý poukázal súd prvej inštancie, odvolací súd dopĺňa, že žalobca ho v rámci odvolacieho konania odstránil, keď predložením novej dohody o splnomocnení konvalidoval nedostatok predchádzajúceho splnomocnenia, čím napravil súdom prvej inštancie vytýkané pochybenie.

12. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Na základe vyššie uvedeného sa súd prvej inštancie oboznámi s predloženými listinnými dôkazmi vykoná

ďalšie dôkazy, ktoré navrhnú strany sporu za účelom riadneho zistenia skutkového stavu a následne vec právne posúdi v závislosti od vykonaného dokazovania. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov, vrátane odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).